

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

КАЗАК
Вераніка Юр'еўна

САТЫРЫЧНАЕ МАЙСТЭРСТВА АНДРЭЯ МРЫЯ

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт І. І. Шматкова

Дапушчана да абароны

« ___ » _____ 2022 г.

Заг. кафедры гісторыі беларускай літаратуры
доктар філалагічных навук, прафесар А. І. Бельскі

Мінск, 2022

РЭФЕРАТ

Колькасць старонак атрыманай работы – 90

Колькасць дадаткаў – 3

Колькасць выкарыстаных бібліяграфічных крыніц – 26

Ключавыя словы: АНДРЭЙ МРЫЙ, САТЫРА, РАННЯ АПАВЯДАННІ, АПАВЯДАННІ «ЎЗВЫШЭНСКАГА» ПЕРЫЯДУ, РАМАН «ЗАПІСКІ САМСОНА САМАСУЯ», ГАЛОЎНЫ ГЕРОЙ, ІДЭЙНА-ТЭМАТЫЧНЫ ЗМЕСТ, МАСТАЦКА-СТЫЛЁВЫЯ АДМЕТНАСЦІ.

Аб’ект даследавання – апавяданні Андрэя Мрыя ранняга і «ўзвышэнскага» перыядаў, яго раман «Запіскі Самсона Самасуя».

Прадмет даследавання – сатырычныя адметнасці творчасці пісьменніка.

Метады даследавання: біяграфічны, параўнальна-гістарычны, аналітычны і дэдуктыўны.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Андрэй Мрый – выбітная постаць у гісторыі беларускай літаратуры. Нягледзечы на непапулярнасць сатыры ў беларускай літаратуры, Мрый стварыў сапраўдныя шэдэўры і вярнуў цікавасць чытача да гэтага жанру. У дыпломнай рабоце разгледжаны асноўныя аспекты жыццёвага і творчага шляху Андрэя Мрыя; выяўлены адметнасці функцыянавання сатыры як жанру ў гісторыі беларускай літаратуры; прааналізаваны адрозненні тэматычна-праблемнага поля ў апавяданнях ранняга і «ўзвышэнскага» перыядаў творчасці Андрэя Мрыя, а таксама ў яго рамане «Запіскі Самсона Самасуя»; раскрыта мастацкая спецыфіка ўвасаблення сатырычных вобразаў у творчасці пісьменніка; вызначаны мастацка-стылёвыя адметнасці смехатворчасці аўтара. Тэматычная разнастайнасць, шматграннасць вобразаў, дыдактычнасць, завуаліраванасць вылучаюць сатыру А. Мрыя сярод твораў падобнага жанру.

Практычная значнасць. Матэрыялы дыпломнай работы могуць быць выкарыстаны пры выкладанні гісторыі беларускай літаратуры ва ўстановах вышэйшай адукацыі, разглядацца ў межах факультатыўных заняткаў ва ўстановах сярэдняй адукацыі.

РЕФЕРАТ

Количество страниц полученной работы – 90

Количество приложений – 3

Количество использованных библиографических источников – 26

Ключевые слова: АНДРЕЙ МРЫЙ, САТИРА, РАННИЕ РАССКАЗЫ, РАССКАЗЫ «УЗВЫШЕННОГО» ПЕРИОДА, РОМАН «ЗАПИСКИ САМСОНА САМАСУЯ», ГЛАВНЫЙ ГЕРОЙ, ИДЕЙНО-ТЕМАТИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ, ХУДОЖЕСТВЕННО-СТИЛИТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ.

Объект исследования – рассказы Андрея Мрыя раннего и «узвышенского» периодов, его роман «Записки Самсона Самосуя».

Предмет исследования – сатирические особенности творчества писателя.

Методы исследования: биографический, сравнительно-исторический, аналитический и дедуктивный.

Полученные результаты и их новизна. Андрей Мрый – выдающаяся фигура в истории белорусской литературы. Несмотря на непопулярность сатиры в белорусской литературе, Мрый создал настоящие шедевры и вернул читательский интерес к этому жанру. В дипломной работе рассматриваются основные аспекты жизни и творчества Андрея Мрыя; раскрываются особенности функционирования сатиры как жанра в истории белорусской литературы; анализируются различия тематико-проблемного поля в рассказах раннего и «возвышенного» периодов творчества Андрея Мрыя, а также в его романе «Записки Самсона Самасуя»; раскрывается художественная специфика воплощения сатирических образов в творчестве писателя; определяются художественно-стилевые особенности смехотворчества автора. Тематическое разнообразие, многогранность образов, дидактичность, завуалированность выделяют сатиру А. Мрыя среди произведений подобного жанра.

Практическая значимость. Материалы дипломной работы могут быть использованы при преподавании истории белорусской литературы в учреждениях высшего образования, рассматриваться в рамках факультативных занятий в учреждениях среднего образования.

ABSTRACT

The number of the pages of the thesis – 90

The number of appendixes – 3

The number of the used bibliographic sources – 26

Key words: ANDREY MRY, SATIRE, EARLY STORIES, STORIES OF THE «UZVYSHENSKY» PERIOD, NOVEL «NOTES OF SAMSON SAMASUY», MAIN CHARACTER, IDEOLOGICAL AND THEMATIC CONTENT, ARTISTIC AND STILISTIC FEATURES.

The target of the research - stories by Andrey Mry of the «early» and «uzvyshensky» periods, his the novel «Notes of Samson Samosuy».

The subject of the research – satirical features of the writer's work.

Research methods: biographical, comparative historical, analytical, deductive.

The results obtained and their novelty. Andrey Mry is an outstanding figure in the history of Belarusian literature. Despite the unpopularity of satire in Belarusian literature, Mry created real masterpieces and returned readers' interest in this genre. The thesis examines the main aspects of the life and work of Andrey Mry; reveals the peculiarities of the functioning of satire as a genre in the history of Belarusian literature; analyzes the differences of the thematic and problem field in the stories of the early and «uzvyshensky» periods of Andrei Mry's work, as well as in his novel «Notes of Samson Samasuy»; reveals the artistic specifics of the embodiment of satirical images in creativity the writer; the artistic and stylistic features of the author's ridiculousness are determined. Thematic diversity, versatility of images, didacticism, veiling distinguish A. Mrya's satire among the works of this genre.

The practical significance. The materials of the thesis can be used in teaching the history of belarusian literature in institutions of higher education, considered as part of elective classes in institutions of secondary education.